

Рецензия

от

доц.д-р Борис Кирилов Сергинов

за дисертационния труд на докторант Яна Стефанова Василева на тема:
„Приложение на графичния дизайн за нуждите на модната индустрия“
шифър 8.2 „Изобразително изкуство“ (Дизайн)

представена за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по научна специалност „Изобразително изкуство“ шифър 8.2

1. Актуалност и научна значимост

В настоящото научно изследване представено от докторанта са показани добри практики, свързани с възможностите на съвременните софтуерни продукти за реализирането на идейните проекти на дизайнерите, работещи в областта на модната индустрия, като повишават интереса на творците към съвременните технологии, алтернативни техники и материали и затвърждават убеждението, че въпроса за развитието на дизайна е тясно свързан с проблема за усъвършенстването и използването на компютърни продукти.

Предложеният за рецензиране дисертационен труд е фокусиран върху практическата страна на засяганата проблематика, но не подминава и теоретическите аспекти на развитието на софтуерните продукти и тяхното приложение в модния дизайн и приложната графика.

Може да се каже че, приносите на дисертационния труд са: практически, естетически, фактически, абстрактно-теоретически и други.

Поради характера на труда и целевата творческа дейност на автора, приносите изброени по-горе участват като нюанси в тялото на труда.

1.1 Практическите приноси се свеждат до практическото използване на труда като систематизирано книжно тяло за различните компютърни програми с които си служат модните дизайнери по време на своята творческа работа. Като акцентът се поставя върху създаването на етапите на съставяне на модно портфолио и графичното му оформление.

1.2 Историческите приноси са насочени в две направления: погледът на докторанта ситуиран във времеви континуум от дистанция на времето и разглеждане на съвременните средства за проектиране, като обект на историческо изследване.

1.3 Фактическите приноси се отнасят до: автентичността на фактите представени в настоящия труд обема и големината на поднесената и събрана информация.

1.4 Естетическите приноси са синтез и обобщение на естетическата полезност от работата със съвременни средства за проектиране и това, че трудът хвърля нова светлина върху творческите процеси, протичащи в съвременния моден дизайн. Характерен белег за този труд е проучването на

естетически гъвкавите дигитални инструменти и тяхната значимост за естетизацията и развитието на дизайнерската дейност.

1.5 Абстрактно-теоретическите приноси са малко в количествени измерения, но са концентрирани и изразяват идеите на автора, изведени в процеса на научната дейност.

2. Приносът на автора:

в Глава първа е подробното изследване на симбиозата между приложната графика и модния дизайн, както и собственото отношение и възглед на автора върху ролята на графичния дизайн за популяризация на модната индустрия. Начинът на поднасяне и подреждане на фактологията е добре разгърнат в специфичен ред, характерен за този труд. В тази глава представлява интерес застъпването на темата за приложението на различните рекламни материали в модната индустрия и ролята, която те изпълняват за популяризирането на моделите от колекцията. Авторът изказва лично отношение и поднася факти от процесите на усвояване и работа с графични, съвременни средства за проектиране. Подробно са описани различни техники и материали, които се използват за отпечатване върху тъкан. Това включва и обстойно изследване на новостите в тази сфера.

Във Втора глава се анализират някои резултати от емпиричното изследване, което се състои в събирането на голямо количество информация за работата със софтуерни продукти, личностите и фактите имащи отношение по темата на дисертационния труд. Обобщава се специализирана информация. Описват се етапите на създаване на модно портфолио и графичното му изпълнение. Представени са компютърни програми необходими за графично проектиране на портфолио, както и различни текстилни техники за обработка на тъкани. Разглежда се структурата, методиката на работа и резултатите от работа със съвременни средства за проектиране в областта на графичния дизайн предназначен за модната индустрия.

Приносът на автора в Глава трета е съществен. Тук авторът анализира дейността в областта на дизайна за прилагане на екологично чисти и биологични материали в условията на изменена ценностна система за създаване на модни артикули. Авторът извежда теоретико-естетически критерии за анализ и реализира смислов и практически синтез между еко и био материалите и съвременните течения в модата. Анализът е съпроводен от синтез на практическа информация и теоретични сждения на автора. Приносът на Глава трета е анализа на формообразуването, чрез био и еко материали и пряката им връзка с характерните особености на дизайнерската дейност в модната индустрия които дават съвременен и нов прочит на практиката и смисъла на дизайна, както и на неговата целесъобразност.

Като обобщаващ принос на дисертационния труд за българския дизайн се явява факта, че в това изследване, резултатите са синтезирани и обобщени и хвърлят нова светлина върху творческите процеси, протичащи в съвременния моден дизайн. Приносът на автора е най-напред събирането на материали за специализирания софтуер и последователното му подреждане, класифициране и систематизиране. Разработени са примери и са събрани факти, които не подлежат на авторско влияние те могат да бъдат единствено систематизирани и анализирани, както и предоставени за ползване като учебни помагала. Изготвянето на подобни помагала изисква задълбочен

анализ и подробно описание на практическото приложение на компютърните програми, което е по силите на много тесен кръг от специалисти.

Налице са както следват:

Глава 1 – Графичният дизайн в модната индустрия.

- 1.1 Изразни средства на графичния дизайн в модната корпоративна идентичност.
- 1.2 Графичен дизайн на модната скица.
- 1.3 Специализиран софтуер в текстилната индустрия.
- 1.4 Съвременни печатни технологии за печат върху текстил.
- 1.5 Използване на програмни продукти за графичен дизайн на модно портфолио.
- 1.6 Изводи и обобщения към първа глава.

Глава 2 – Портфолио за мода

- 2.1 Предназначение.
- 2.2 Етапи при проектиране портфолио за мода.
- 2.3 Графично проектиране на портфолио за мода.
- 2.4 Изводи и обобщение към втора глава.

Глава 3 – Алтернативни направления в модата и графичните техники.

- 3.1 Био мода.
- 3.2 Еко мода.
- 3.3 Ре мода
- 3.4 Траш
- 3.5 Изводи и обобщение към трета глава.

Обобщение

. По основните въпроси, считам, че авторефератът правилно отразява съдържанието на дисертационния труд.

. Емпиричното изследване както и дисертационния труд е лично дело на докторанта, доктората може да бъде адмириран за сравнително добра структурна логика и представяне на съдържанието

. По представената в дисертацията теза липсват достатъчно публикации на български език, това е повод за написването на дисертационния труд, което донякъде оправдава липсата на библиография в автореферата. Този факт не омаловажава научните приноси на дисертанта, а потвърждава сложността на изследвания проблем, който се нуждае от комплексно задълбочено проучване и събирателска дейност, която искам да отбележа е добре свършена от докторанта.

Заклучение:

Оценявам положително научните качества и приноси на дисертационния труд, неговата обществена, социална, научна и творческа значимост, личния принос на докторанта и практическата полезност и актуалност на изследвания проблем, предлагам на уважаемите членове на научното жури да дадат съгласието си за присъждането на образователна и научна степен „Доктор“ на Яна Стефанова Василева по шифър 8.2 „Изобразително изкуство“ (Дизайн)

26.05.2012 г. Рецензент .....
гр. София (доц. д-р Борис Сергинов)